

Väljaandja:	Riigikogu
Akti liik:	seadus
Teksti liik:	terviktekst
Redaktsiooni jõustumise kp:	22.07.2011
Redaktsiooni kehtivuse lõpp:	31.03.2013
Avaldamismärge:	RT I, 08.07.2011, 57

Kaitseväe distsiplinaarseadus

Vastu võetud 03.12.1997

[RT I 1997, 95, 1575](#)

jõustumine 01.01.1998

Muudetud järgmiste aktidega

Vastuvõtmine	Avaldamine	Jõustumine
25.02.1999	RT I 1999, 31, 425	01.01.2000
21.09.2005	RT I 2005, 53, 420	23.10.2005
14.06.2006	RT I 2006, 31, 235	01.09.2006
19.06.2008	RT I 2008, 35, 213	01.01.2009
09.12.2009	RT I 2009, 61, 403	17.12.2009
26.11.2009	RT I 2009, 62, 405	01.01.2010
27.01.2010	RT I 2010, 7, 29	01.08.2010
15.06.2011	RT I, 08.07.2011, 8	22.07.2011

1. peatükk ÜLDSÄTTED

§ 1. Seaduse reguleerimisala

Käesolevas seaduses sätestatakse kaitseväes tegevteenistuses olevate kaitseväelaste ning õppekogunemistel viibivate reservväelaste suhtes rakendatavad ergutused, distsiplinaarvastutuse alused, distsiplinaarkaristused ning distsiplinaarmenetluse kord.

§ 2. Seaduse laienemine teistele isikutele

Käesolev seadus laieneb isikutele, kes on tegevteenistuses:

- 1) [kehtetu – [RT I 2009, 62, 405](#)- jõust. 01.01.2010]
- 2) muudes riigiasutustes ja organisatsioonides, millele on laiendatud kaitseväes kehtivad määrustikud.

§ 3. Seaduse rakendamine välisriigis viibivate kaitseväelaste suhtes

Käesolevat seadust rakendatakse välisriigis teenistuskohustuste täitmisel viibivate kaitseväelaste suhtes, kui välislepingus ei ole ette nähtud asukohariigi distsiplinaarvastutust reguleerivate õigusaktide kohaldamist.

§ 4. Seaduse rakendamine Eestis viibivate välisriikide sõjaväelaste suhtes

Käesolevat seadust rakendatakse Eestis välislepingu alusel teenistuskohustuste täitmisel viibivate välisriigi sõjaväelaste ja sõjaväeametnike suhtes, kui välislepingus on ette nähtud Eestis distsiplinaarvastutust reguleerivate õigusaktide kohaldamine.

§ 5. Kaitsevädistsipliin

(1) Kaitsevädistsipliin on seaduste, kaitseväes kehtivate määruste, neist alamate õigusaktidega ja käskudega kehtestatud teenistuskohustuste ning kaitseväe korra nõuete täpne täitmine kõigi kaitseväelaste poolt.

(2) Kaitsevädistsipliin põhineb ülemate käsuõigusel, distsiplinaarvõimul ja alluvate kohustusel täita ülemate seaduslikke käsked ja korraldusi ning kaitseväelaste teadlikul allumisel kaitseväeteenistuse nõuetele.

§ 6. –§ 7.
[Kehtetud –RT I 2008, 35, 213- jõust. 01.01.2009]

§ 8. Kaitseväelase distsiplinaarsüüteo mõiste

(1) Kaitseväelase distsiplinaarsüütegu on seaduse ja selle alusel kehtestatud õigusaktide või teenistuskohustustega ettenähtud nõuete süüline täitmata jätmine või nende mittekohane täitmine.

(2) Distsiplinaarsüüteks on samuti teenistuskohustuste täitmisel või väljaspool seda kaitseväelase poolt toimepandud vääritu tegu või üldtunnustatud kõlblusnormide eiramine, millega ta diskrediteerib Eesti kaitseväge.

§ 9. Kaitseväelase distsiplinaarvastutus

(1) Kaitseväelane kannab toimepandud distsiplinaarsüüteo eest distsiplinaarvastutust, mis seisneb tema suhtes distsiplinaarkaristuse kohaldamises vastavalt tema poolt toimepandud süüteo laadile ja raskusele.

(2) Distsiplinaarsüüteo eest võib määrata üksnes käesolevas seaduses sätestatud distsiplinaarkaristuse.

§ 10. Kaitseväelase distsiplinaarvastutuse vahetamine haldus-, kriminaal- või tsiviilvastutusega

Kaitseväelase võtmine haldus-, kriminaal- või tsiviilvastutusele ei välista sama süüteo eest distsiplinaarkaristuse määramist.

2. peatükk ÜLEMA DISTSIPLINAARVÕIM

§ 11. Distsiplinaarvõim

(1) Distsiplinaarvõim on ülemale seadusega antud pädevus kohaldada alluvate suhtes ergutusi teenistuskohustuste püüdliku täitmise ja teenistuslaste edusammude eest ning distsiplinaarkaristusi nende poolt toimepandud distsiplinaarsüütegude eest.

(2) Distsiplinaarvõimu kasutamise eesmärk on hoida ja tugevdada kaitsevädistsipliini, kasvatada alluvate isiklikku vastutustunnet ning püüdlikkust teenistuskohustuste täitmisel.

(3) Distsiplinaarvõim alluvate kaitseväelaste suhtes on otsesel ülemal, tema asetäitjal ja abil oma teenistuskohustuste täitmisel.

[RT I 2008, 35, 213- jõust. 01.01.2009]

(3¹) Kaitseleidi ülemal on käesoleva seaduse mõttes alluvate kaitseväelaste suhtes Kaitseväe Peastaabi ülemale ette nähtud distsiplinaarvõim, Kaitseleidi Peastaabi ülemal väeliigi ülemale ja Kaitseleidi maleva pealikul bataljoniülemale ettenähtud distsiplinaarvõim.

[RT I 2009, 61, 403- jõust. 17.12.2009]

(4) Ülema kohusetäitjal on ülema ametikohuste täitmisel asendatava ülema distsiplinaarvõim.

(5) Ülema asetäitjal ja abil on ülemast üks aste madalamal asuva ülema distsiplinaarvõim.

§ 12. Ülema kohustused ja vastutus kaitsevädistsipliini tagamisel

(1) Ülem on kohustatud kasutama abinõusid teadliku distsiplini tugevdamiseks ja distsipliinirikumiste ärahoidmiseks. Ülem vastutab temale alluva kaitseväelase distsiplini, kaitsevämäärustikega sätestatud kaitseväekorra nõuete ja temale antud ülesannete täitmise eest.

(2) Ülema kohustuseks kaitsevädistsipliini tagamisel ja distsiplinaarvõimu teostamisel on:

1) kaitseväteenisustuse korraldamiseks vajalike nõuete esitamine, käskude andmine ning nende täitmise kontrollimine;

2) kaitsevämäärustikele vastavate teenistussuhete loomine ja hoidmine;

3) alluvale seaduse ja muude õigusaktidega sätestatud õiguste tagamine;

4) alluva kaebuste ja avalduste õigeaegne läbivaatamine ja lahendamine;

5) distsiplinaarsüütegude eest alluvale distsiplinaarkaristuste kohaldamine;

6) alluvate ülemate distsiplinaarvõimu kasutamise üle järelevalve korraldamine.

(3) Ülemal ei ole õigust piirata temale alluva ülema distsiplinaarvõimu.

(4) Distsiplinaarkaristuste kohaldamisest on ülem kohustatud ette kandma oma vahetule ülemale.

3. peatükk

ERGUTUSED

§ 13. Ergutuse mõiste ja liigid

(1) Ergutus on distsiplinaarvõimu omava ülema poolt tunnustuse avaldamine teenistuskohustuste püüdliku täitmise või teenistusalaste edusammudega silmapaistnud alluvale.

(2) Kaitseväelase suhtes rakendatavad ergutused on:

- 1) tänu avaldamine suuliselt rivi või vastava kogu ees või käskkirjas;
- 2) tänukirja andmine;
- 3) teenistusmärgi andmine;
- 4) lisapuhkuse andmine;
- 5) rahalise preemia andmine;
- 6) hinnalise kingituse tegemine;
- 7) nimelise külmi- või tulirelva kinkimine;
- 8) distsiplinaarkaristuse ennetähtaegne kustutamine.

(3) Teenistusmärgid, nende andmise ja kandmise korra kehtestab kaitseminister kaitseväge juhataja ettepanekul .

§ 14. Ergutuste rakendamine

(1) Tänu avaldamise õigus suuliselt rivi või vastava kogu ees on kaitseväelase vahetel ülemaal ja vahetu ülema otsesel ülemaal.

(2) Käskkirjas tänu avaldamise ja tänukirja andmise õigus on käskkirja andmise õigusega otsestel ülematel.

(3) Teenistusmärgi, lisapuhkuse, rahalise preemia ja hinnalise kingituse andmise õigus on kaitseväge struktuuriüksuse ja väeliigi ülemaal ning nende otsestel ülematel.

[RT I 2008, 35, 213- jõust. 01.01.2009]

(4) Nimelise külmi- ja tulirelva kinkimise õigus on kaitseväge juhatajal.

[RT I, 08.07.2011, 8- jõust. 22.07.2011]

(5) Hinnalise kingituse maksumuse ja rahalise preemia piirmäära kehtestab kaitseminister .

(6) Distsiplinaarkaristuse ennetähtaegse kustutamise õigus on distsiplinaarkaristuse määranud ülemaal ja distsiplinaarkaristuse määranud ülema otsesel ülemaal.

3¹. peatükk DISTSIPLIINAARKINNIPIDAMINE

[RT I 2005, 53, 420- jõust. 23.10.2005]

§ 14¹. Distsiplinaarkinnipidamine

(1) Distsiplinaarkinnipidamine on kaitseväelase suhtes kohaldatav tõkend distsiplinaarsüüteo toimepanemise tõkestamiseks või juhul, kui kaitseväelane ei ole võimeline oma käitumist valitsema ning võib ohustada enda või teise isiku tervist, elu või vara.

(2) Distsiplinaarkinnipidamist võidakse kohaldada kõikide kaitseväelaste suhtes, sõltumata kaitseväelase ametikohast ja auastmest.

(3) Distsiplinaarkinnipidamisel olevat kaitseväelast hoitakse selleks ettenähtud või kohandatud ruumis vahi all.

(4) Distsiplinaarkinnipidamisel olevat kaitseväelast on keelatud paigutada arestimajas kokku distsiplinaararestiga karistatud kaitseväelastega.

(5) Distsiplinaarkinnipidamise määramise õigus on kaitseväge struktuuriüksuse ja väeliigi ülematel ja nende otsesel ülematel. Distsiplinaarkinnipidamise võib määrata ka struktuuriüksuse korrapidaja ja Sõjaväepolitsei ülesandeid täitev kaitseväelane, kes peab teatama distsiplinaarkinnipidamise määramisest viivitamata eelmises lauses nimetatud struktuuriüksuse ülemale.

[RT I 2008, 35, 213- jõust. 01.01.2009]

(6) Kui distsiplinaarkinnipidamine on tingitud asjaolust, et kaitseväelane ei ole võimeline oma käitumist valitsema ning võib ohustada enda või teise isiku tervist, elu või vara, tuleb sellest viivitamatult teatada väeosa

arstile, kes esimesel võimalusel kohtub kinnipeetud kaitsevälasega ja tuvastab käitumishäire põhjuse. Vajaduse korral toimetatakse kaitsevälane raviautasusse.

(7) Kaitsevälane tuleb distsiplinaarkinnipidamiselt vabastada, kui käesoleva paragrahvi lõikes 1 sätestatud alused on ära langenud ja kui kaitsevälasele ei ole määratud distsiplinaararesti. Distsiplinaarkinnipidamise maksimaalne kestus võib olla 48 tundi.

(8) Distsiplinaarkinnipidamise kohaldamisel teatatakse kaitsevälasele selle määramise põhjus, tutvustatakse kaitsevälasele tema õigusi ja antakse võimalus teatada kinnipidamisest lähedastele, kui kinnipeetu seisund seda võimaldab.

(9) Kui kaitsevälast karistatakse distsiplinaararestiga süüteo eest, mille tõkestamiseks kohaldatai tema suhtes distsiplinaarkinnipidamist, siis arvatakse distsiplinaarkinnipidamisel viibitud aeg distsiplinaararesti aja hulka. [RT I 2005, 53, 420- jõust. 23.10.2005]

§ 14². Distsiplinaarkinnipidamisel oleva kaitsevälase õigused ja tema suhtes rakendatavad piirangud

(1) Distsiplinaarkinnipidamisel oleval kaitsevälasel on õigus:

- 1) kohtlemisele ja kinnipidamise tingimustele, mis ei alanda tema väärikust;
- 2) saada tavapärasel toitu samadel alustel teiste kaitsevälastega;
- 3) saada arstiabi.

(2) Distsiplinaarkinnipidamisel oleval kaitsevälasel on keelatud:

- 1) lahkuda ilma loata temale määratud ruumist;
- 2) võtta vastu külastajaid.

(3) Distsiplinaarkinnipidamiseks määratud ruumist omavoliline lahkumine loetakse distsiplinaarsüüteoaks raskendavatel asjaoludel.

[RT I 2005, 53, 420- jõust. 23.10.2005]

§ 14³. Jõu ja ohjeldusmeetmete kasutamine

(1) Kui kinnipeetav osutab vastupanu või ilmneb otsene enesevigastamise või teise isiku suhtes rakendatava vägivalda oht ning suusõnaline rahustamine ohu kõrvaldamiseks ei osutu piisavaks, võivad distsiplinaarkinnipidamist täideviivad kaitsevälased distsiplinaarkinnipidamise täideviimise tagamiseks kasutada kinnipeetava suhtes füüsilist jõudu.

[RT I 2005, 53, 420- jõust. 23.10.2005]

(2) Käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud asjaoludel võivad distsiplinaarkinnipidamist täideviivad kaitsevälased distsiplinaarkinnipidamist rakendava ülema loal kasutada kinnipeetava suhtes ohjeldusmeetmena kinnisidumist, käeraudu või rahustustooli.

[RT I 2009, 62, 405- jõust. 01.01.2010]

(3) Distsiplinaarkinnipidamist täideviivad kaitsevälased kasutavad füüsilist jõudu või ohjeldusmeetmeid, arvestades kinnipeetava isikut, tema käitumise laadi ning konkreetset olukorda, hoidudes kinnipeetava tervise kahjustamisest suuremal määral, kui see on asjaomasel juhul vältimatu. Ohjeldusmeetme kasutamine ei tohi kesta üle ühe tunni.

[RT I 2005, 53, 420- jõust. 23.10.2005]

4. peatükk DISTSIPLIINAARKARISTUSED

§ 15. Distsiplinaarkaristuse eesmärk ja liigid

(1) Distsiplinaarkaristuse eesmärk on kaitsevälase karistamine toimepandud distsiplinaarsüüteo eest ja uute distsipliinirikumiste ärahoidmine.

(2) Kaitsevälaste suhtes kohaldatavad distsiplinaarkaristused on:

- 1) noomitus või vali noomitus;
- 2) lisatoimkond;
- 3) kasarmuarest (laevaarest);
- 4)–5) [Kehtetud – RT I 2005, 53, 420- jõust. 23.10.2005]
- 6) distsiplinaararest;
- 7) rahatrahv;
- 8) teenistumärgi kandmise keelamine või teenistumärgi kandmise õiguse äravõtmine;
- 9) ametikohale mittevastavuse hoiatus;
- 10) madalamale ametikohale viimine;
- 11) auastme alandamine;
- 12) ametipalga vähendamine.

(3) Kaitseväelaste eri kategooriatele määratavad distsiplinaarkaristuse liigid sätestatakse käesoleva seaduse §-des 30-33.

[RT I 2005, 53, 420- jõust. 23.10.2005]

§ 16. Noomitus või vali noomitus

(1) Noomitus või vali noomitus on ülema poolt alluva distsiplinaarsüüteo hukkamõistva hinnangu andmine ning alluva eneseväärikuse, au ja kohusetunde mõjutamine suuliselt või kirjalikult.

(2) Noomituse või valju noomituse avaldab ülem isiklikult suuliselt avalikult teiste kaitseväelaste juuresolekul või käskkirjas.

§ 17. Lisatoimkond

(1) Lisatoimkond määratakse siseteenistuse ülesannete täitmiseks väljaspool järjekorda ülema määratud ajal.

(2) Kaitseväelast on keelatud määrata lisatoimkonda, kui toimkonna ajaks on ette nähtud tema relvastamine tulirelvaga.

(3) Enam kui ühe lisatoimkonna määramise korral peab nende täideviimisel olema vähemalt ööpäevane vahe.

(4) Ühe distsiplinaarsüüteo eest võib määrata kuni viis lisatoimkonda.

(5) Lisatoimkond määratakse avalikult suuliselt või käskkirjaga.

§ 18. Kasarmuarest (laevaarest)

(1) Kasarmuarest (laevaarest) on karistatu teenistusest vabal ajal allüksusest (laevast) või Kaitseväe Ühendatud Õppeasutustest lahkumise ja külastajate vastuvõtu keeld. Erandina on lubatud karistuse kandmise kestel allüksusest (laevast) või Kaitseväe Ühendatud Õppeasutustest lahkuda teenistusülesande täitmiseks või erakorralistel juhtudel distsiplinaarkaristuse määranud ülema loal.

[RT I 2010, 7, 29- jõust. 01.08.2010]

(2) Kasarmuaresti (laevaaresti) kandmist kontrollib ja selle eest vastutab allüksuse korrapidaja ja karistatu vahetu ülem.

(3) Kasarmuaresti (laevaaresti) võib määrata kuni kolmekümneks ööpäevaks.

(4) Kasarmuarest (laevaarest) määratakse avalikult suuliselt või käskkirjaga.

§ 19. –§ 21.

[Kehtetud –RT I 2005, 53, 420- jõust. 23.10.2005]

§ 22. Distsiplinaararest

(1) Distsiplinaararest on distsiplinaarsüüteo toimepannud kaitsevälase eraldamine teistest kaitseväelastest selleks ettenähtud ruumi väeüksuse arestimajas karistuse kandmise ajaks tema õiguste osalise piiramisega käesoleva seaduse §-s 23 sätestatud tingimustel.

[RT I 2008, 35, 213- jõust. 01.01.2009]

(2) Distsiplinaararesti kohaldatakse kaitsevälase suhtes, kes on raskelt või korduvalt rikkunud kaitsevädistsipliini.

(3) Käskkirjaga distsiplinaararesti määramise õigus on kaitseväe struktuuriüksuse ja väeliigi ülemal ning nende otsesest ülematel.

[RT I 2008, 35, 213- jõust. 01.01.2009]

(4) Distsiplinaararesti võib määrata kuni kümneks ööpäevaks.

(5) Distsiplinaararesti määramisest teatab selle määranud ülem halduskohtule käesoleva seaduse §-s 55 sätestatud korras.

[RT I 2005, 53, 420- jõust. 23.10.2005]

§ 23. Distsiplinaararestiga karistatud kaitsevälase õigused ja tema suhtes rakendatavad piirangud

(1) Distsiplinaararestis oleval kaitsevälasel on õigus:

1) kohtlemisele ja distsiplinaararesti tingimustele, mis ei alanda tema väärikust;

2) saada tavapärasest toitu samadel alustel teiste kaitseväelastega;

- 3) saada arstiabi;
- 4) pidada kirjavahetust;
- 5) kohtuda väeosa kaplaniga (vaimulikuga) ning osaleda väeosa territooriumil toimivas tema usutunnistusele vastavas usuteenistuses;
- 6) lugeda kaitseväe määrustikke, ajakirjandust, vaimulikku ja juriidilist kirjandust ning õpikuid.

(2) Distsiplinaararestis oleval kaitseväelasel on keelatud:

- 1) lahkuda ilma loata temale määratud ruumist;
- 2) kasutada isiklikke audio- ja videoseadmeid;
- 3) kanda teenistus- ja teenetemärke.

(3) Distsiplinaararesti ei kohaldata raseda suhtes.

(4) Distsiplinaararestis olevate kaitseväelaste valvamisel ei kasutata tulirelva.

(5) Distsiplinaararesti kandmiseks määratud arestiruumist omavoliline lahkumine loetakse uueks distsiplinaarsüüteoaks raskendataval asjaoludel.

[RT I 2005, 53, 420- jõust. 23.10.2005]

§ 24. Distsiplinaararestiga karistatud kaitseväelase rakendamine ja teenistusaja arvestus

(1) Distsiplinaararestis olevat kaitseväelast ei tohi rakendada majanduslike ega muude ülesannete täitmiseks, kui need on seotud arestimajast (arestiruumist) lahkumisega.

(2) Kui distsiplinaararestis olev kaitseväelane peab osa võtma õppustest, peatatakse arest õppuste ajaks. Arest jätkub pärast õppuste lõppemist.

(3) Distsiplinaararestis oldud aja eest, välja arvatud aresti peatamise aeg õppustest osavõtuks ja aresti tunnistamine seadusvastaseks, ei maksta kaitseväelasele ettenähtud palka.

[RT I 2005, 53, 420- jõust. 23.10.2005]

§ 25. Rahatrahv

[RT I 2005, 53, 420- jõust. 23.10.2005]

(1) Teenistusülesannetes hoolimatu suhtumise, nende mõjuva põhjuseta täitmata jätmise või teenistuskohustustest kõrvalehoidumise eest võib lepingulises tegevteenistuses olevale kaitseväelasele (edaspidi kaadrikaitseväelasele) määrata rahatrahvi tema kuni kümne päevapalga määra ulatuses.

(2) Rahatrahvi määramise õigus on kaitseväe struktuuriüksuse ja väeliigi ülemal ning nende otsestel ülematel.

[RT I 2008, 35, 213- jõust. 01.01.2009]

(3) Rahatrahv määratakse ülema käskkirjaga.

(3¹) Rahatrahvi määramisel ja teenistustasust kinnipidamisel kohaldatakse töötajate distsiplinaarvastutuse seaduse § 17 lõikeid 2, 4–6 ja § 18.

(4) [Kehtetu – RT I 2005, 53, 420- jõust. 23.10.2005]

§ 25¹. Ametipalga vähendamine

(1) Teenistusülesannetes hoolimatu suhtumise, nende mõjuva põhjuseta täitmata jätmise, kaitsevädistsipliini rikkumise või teenistuskohustustest kõrvalehoidumise eest võib kaadrikaitseväelase ametipalka vähendada kuni 50% üheks kuni kuueks kuuks. Ametipalga vähendamisel vähendatakse samaväärselt ka ametipalgast lähtuvalt protsentuaalselt arvestatavaid lisatasusid.

(2) Ametipalga vähendamist võidakse kohaldada samaaegselt ametikohale mittevastavuse hoiatusega, madalamale ametikohale viimisega või auastme alandamisega.

(3) Ametipalga vähendamise õigus on ülemal, kelle pädevuses on vastava ametipalga määramine.

[RT I 2008, 35, 213- jõust. 01.01.2009]

(4) Ametipalga vähendamine määratakse ülema käskkirjaga.

[RT I 2005, 53, 420- jõust. 23.10.2005]

§ 26. Teenistumärgi kandmise keeld või teenistumärgi kandmise õiguse äravõtmine

(1) Ühe distsiplinaarsüüteo eest võib keelata kaitseväelasel kuni kaks kuud kanda teenistumärki.

(2) Kui kaitseväelane on viimase kuue kuu jooksul karistatud distsiplinaararestiga, teenistumärgi kandmise korduva keelamisega, võib kaitseväelasele uue distsiplinaarsüüteo toimepanemise korral kohaldada teenistumärgi kandmise õiguse äravõtmist kuni teenistusaja lõpuni.

(3) Teenistumärgi kandmise õiguse äravõtmisel teenistusaja lõpuni tagastab kaitseväelane selle märgi vahetule ülemale.

[RT I 2008, 35, 213- jõust. 01.01.2009]

(4) Kaitseväe vormiriietuse juurde kuuluvad eraldusmärgid ei kuulu teenistumärkide hulka.

[RT I 2005, 53, 420- jõust. 23.10.2005]

§ 27. Ametikohale mittevastavuse hoiatus

(1) Ametikohale mittevastavuse hoiatust rakendatakse kaadrikaitseväelase suhtes teenistusse hoolimatu suhtumise ja teenistuslaste ülesannete puuduliku täitmise eest, mille eest on temale viimase kuue kuu jooksul kohaldatud distsiplinaarkaristusi.

(1¹) Ametikohale mittevastavuse hoiatuse tegemise õigus on ülemaal, kelle pädevuses on vastavale ametikohale määramine.

[RT I 2008, 35, 213- jõust. 01.01.2009]

(2) Ülem hoiatab alluvat ametikohale mittevastavuse suhtes kirjalikult. Hoiatuses märgitakse alluva põhilised puudused teenistuskohustuste täitmisel ja nende kõrvaldamise tähtaeg.

(3) Ametikohale mittevastavuse hoiatust ei kohaldata kaadrikaitseväelasele enne ühe aasta möödumist tema ametikohale määramise päevast.

§ 28. Madalamale ametikohale üleviimine

(1) Kaitseväelase võib distsiplinaarkaristuse korras üle viia madalamale ametikohale kuni üheks aastaks.

(2) Madalamale ametikohale üleviimise õigus on ülemaal, kelle pädevuses on sellele ametikohale määramine.

(3) Ohvitseri võib viia madalamale ohvitseri ametikohale, allohvitseri madalamale allohvitseri ametikohale.

(4) Distsiplinaarkorras madalamale ametikohale üleviidud kaitseväelast võib aasta möödudes edutada üldises korras.

§ 29. Auastme alandamine

(1) Kaprali, vanemmadruse või allohvitseri auastmes kaitseväelase auastet võib ühe auastme võrra alandada raskendavatel asjaoludel toimepandud distsiplinaarsüüteo eest.

(2) Käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud kaitseväelaste auastet võib alandada ülem, kelle pädevusse kuulub vastava auastme andmine.

(3) Distsiplinaarkorras auastmes alandatud kaitseväelast võib aasta möödudes esitada endise auastme taastamiseks üldistel alustel.

§ 30. Distsiplinaarkaristused ajateenistuses olevale sõdurile

(1) Ajateenistuses oleva sõduri suhtes kohaldatakse järgmisi distsiplinaarkaristusi:

- 1) noomitus või vali noomitus;
- 2) lisatoimkond;
- 3) kasarmuarest (laevaarest);
- 4) distsiplinaararest;
- 5) teenistumärgi kandmise keeld või teenistumärgi kandmise õiguse äravõtmine;
- 6) madalamale ametikohale üleviimine;
- 7) auastme alandamine.

(2) Kaprali ja vanemmadruse suhtes võib kohaldada madalamale ametikohale üleviimist koos auastme alandamisega.

[RT I 2005, 53, 420- jõust. 23.10.2005]

§ 31. Distsiplinaarkaristused ajateenistuses olevale allohvitserile

Ajateenistuses oleva allohvitseri suhtes kohaldatakse järgmisi distsiplinaarkaristusi:

- 1) noomitus või vali noomitus;
- 2) kasarmuarest (laevaarest);
- 3) distsiplinaararest;
- 4) teenistumärgi kandmise keeld või teenistumärgi kandmise õiguse äravõtmine;
- 5) madalamale ametikohale üleviimine;

6) auastme alandamine.
[RT I 2005, 53, 420- jõust. 23.10.2005]

§ 32. Distsiplinaarkaristused kaadrikaitseväelasele

(1) Kaadrikaitseväelase suhtes kohaldatakse järgmisi distsiplinaarkaristusi:

- 1) noomitus või vali noomitus;
- 2) distsiplinaararest;
- 3) teenistumärgi kandmise keeld või teenistumärgi kandmise õiguse äravõtmine;
- 4) rahatrahv;
- 5) ametipalga vähendamine;
- 6) ametikohale mittevastavuse hoiatus;
- 7) madalamale ametikohale viimine;
- 8) auastme alandamine.

(2) Ohvitseril teenistumärgi kandmise õigust ei piirata.

(3) Vanemohvitseride ja kõrgemate ohvitseride suhtes ei kohaldata distsiplinaararesti ja distsiplinaarkaristusena madalamale ametikohale viimist.

[RT I 2005, 53, 420- jõust. 23.10.2005]

§ 32¹. Distsiplinaarkaristused õppekogunemisel osalevatele reservväelastele

Õppekogunemisel osaleva reservväelase suhtes kohaldatakse järgmisi distsiplinaarkaristusi:

- 1) noomitus või vali noomitus;
- 2) distsiplinaararest;
- 3) teenistumärgi kandmise keeld või teenistumärgi kandmise õiguse äravõtmine;
- 4) rahatrahv;
- 5) auastme alandamine.

[RT I 2005, 53, 420- jõust. 23.10.2005]

§ 33. [Kehtetu – RT I 2005, 53, 420- jõust. 23.10.2005]

5. peatükk ÜLEMA ÕIGUSED DISTSIPLINAARKARISTUSE MÄÄRAMISEL

§ 34. Distsiplinaarkaristuse määramise õigusega põhiametikohad

(1) Distsiplinaarkaristuse määramise õigusega põhiametikohtadeks kaitseväes on:

- 1) jaoulem;
- 2) rühmavanem;
- 3) kompaniiveebel;
- 4) rühmaülem;
- 5) kompaniülem;
- 6) pataljoniülem;
- 7) [Kehtetu – RT I 2005, 53, 420- jõust. 23.10.2005]

- 8) kaitseringkonna ülem;
- 9) kaitseväe väeliigi ülem;

[RT I 2008, 35, 213- jõust. 01.01.2009]

- 10) Kaitseväe Peastaabi ülem;

[RT I 2008, 35, 213- jõust. 01.01.2009]

- 11) kaitseväe juhataja.

[RT I, 08.07.2011, 8- jõust. 22.07.2011]

(1¹) Kui seaduse või määrusega ei ole sätestatud teisiti, on kaitseväe struktuuriüksuse ülemaal, keda ei ole käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud, õigus määrata distsiplinaarkaristusi samadel alustel nagu käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud ülemaal, kui tema ametikoha auaste on võrdne kaitseväeteenistuse seaduse §-des 22, 23 ja 24 sätestatud vastava ülema ametikoha auastmega.

[RT I 2008, 35, 213- jõust. 01.01.2009]

(2) [Kehtetu – RT I 2008, 35, 213- jõust. 01.01.2009]

§ 35. Jaoulema õigused distsiplinaarkaristuste määramisel

Jaoulemaal on õigus määrata alluvale:

- 1) noomitus või vali noomitus;
- 2) üks lisatoimkond.

§ 36. Rühmavanema õigused distsiplinaarkaristuste määramisel

Peale jaoülemale antud õiguste on rühmavanemal õigus määrata:

- 1) ajateenijale sõdurile:
  - kuni kaks lisatoimkonda;
  - kuni kolm ööpäeva kasarmuaresti;
- 2) ajateenijale allohvitserile noomitus või vali noomitus.

§ 37. Kompaniiveebli õigused distsiplinaarkaristuste määramisel

Peale rühmavanemale antud õiguste on kompaniiveebliil õigus määrata:

- 1) ajateenijale sõdurile:
  - kuni kolm lisatoimkonda;
  - kuni seitse ööpäeva kasarmuaresti;
- 2) ajateenijale allohvitserile kuni kolm ööpäeva kasarmuaresti;
- 3) kaadrisõdurile ja kaadriallohvitserile noomitus või vali noomitus.

§ 38. Rühmaülemale õigused distsiplinaarkaristuste määramisel

Peale kompaniiveebli antud õiguste on rühmaülemal õigus määrata:

- 1) ajateenijale sõdurile:
  - kuni neli lisatoimkonda;
  - kuni neliteist ööpäeva kasarmuaresti;
- 2) ajateenijale allohvitserile kuni viis ööpäeva kasarmuaresti;
- 3) [Kehtetu – RT I 2005, 53, 420- jõust. 23.10.2005]

§ 39. Kompaniülemale õigused distsiplinaarkaristuste määramisel

Peale rühmaülemale antud õiguste on kompaniülemal õigus määrata:

- 1) ajateenijale sõdurile:
  - kuni viis lisatoimkonda;
  - kuni kakskümmend üks ööpäeva kasarmuaresti;
- 2) ajateenijale allohvitserile kuni seitse ööpäeva kasarmuaresti;
- 3) kaadrisõdurile:
  - ametikohale mittevastavuse hoiatus;
- 4) kaadriallohvitserile:
  - ametikohale mittevastavuse hoiatus;
- 5) nooremohvitserile noomitus või vali noomitus.
[RT I 2005, 53, 420- jõust. 23.10.2005]

§ 40. Pataljoniülemale õigused distsiplinaarkaristuste määramisel

Peale kompaniülemale antud õiguste on pataljoniülemal õigus määrata:

- 1) ajateenijale sõdurile:
  - kuni kolmkümmend ööpäeva kasarmuaresti;
  - teenistumärgi kandmise keeld või teenistumärgi kandmise õiguse äravõtmine;
  - kuni seitse ööpäeva distsiplinaararesti;
- 2) ajateenijale allohvitserile:
  - kuni neliteist ööpäeva kasarmuaresti;
  - kuni viis ööpäeva distsiplinaararesti;
  - teenistumärgi kandmise keeld või teenistumärgi kandmise õiguse äravõtmine;
- 3) kaadrisõdurile:
  - rahatrahv;
  - ametipalga vähendamine;
  - teenistumärgi kandmise keeld või teenistumärgi kandmise õiguse äravõtmine;
  - kuni kolm ööpäeva distsiplinaararesti;
- 4) kaadriallohvitserile:
  - teenistumärgi kandmise keeld või teenistumärgi kandmise õiguse äravõtmine;
  - rahatrahv;
  - ametipalga vähendamine;
  - kuni kolm ööpäeva distsiplinaararesti;
- 5) nooremohvitserile:
  - rahatrahv;
  - ametipalga vähendamine;
- 6) vanemohvitserile noomitus või vali noomitus.
[RT I 2005, 53, 420- jõust. 23.10.2005]

§ 41. [Kehtetu – RT I 2005, 53, 420- jõust. 23.10.2005]

§ 42. Kaitseringkonna ülema õigused distsiplinaarkaristuste määramisel

Peale pataljoniülemale antud õiguste on kaitseringkonna ülemal õigus määrata:

1) ajateenijale allohvitserile:

– kuni kolmkümmend ööpäeva kasarmuaresti;

– kuni kümme ööpäeva distsiplinaararesti;

2) kaadrisõdurile;

– kuni seitse ööpäeva distsiplinaararesti;

3) kaadriallohvitserile:

– teenistumärgi kandmise keeld või teenistumärgi kandmise õiguse äravõtmine;

– kuni viis ööpäeva distsiplinaararesti;

4) nooremohvitserile:

– kuni viis ööpäeva distsiplinaararesti;

– ametikohale mittevastavuse hoiatus.

[RT I 2005, 53, 420- jõust. 23.10.2005]

§ 43. Väeliigi ülema õigused distsiplinaarkaristuste määramisel

[RT I 2008, 35, 213- jõust. 01.01.2009]

Peale kaitseringkonna ülemale antud õiguste on väeliigi ülemal õigus määrata:

[RT I 2008, 35, 213- jõust. 01.01.2009]

1) kaadrisõdurile kuni kümme ööpäeva distsiplinaararesti;

2) kaadriallohvitserile:

- kuni seitse ööpäeva distsiplinaararesti;

3) nooremohvitserile:

- kuni seitse ööpäeva distsiplinaararesti;

- rahatrahv;

- ametipalga vähendamine;

4) vanemohvitserile ametikohale mittevastavuse hoiatus.

[RT I 2005, 53, 420- jõust. 23.10.2005]

§ 44. Kaitseväe Peastaabi ülema õigused distsiplinaarkaristuste määramisel

[RT I 2008, 35, 213- jõust. 01.01.2009]

Peale põhiväeliigi ülemale antud õiguste on Kaitseväe Peastaabi ülemal õigus määrata:

[RT I 2008, 35, 213- jõust. 01.01.2009]

1) kaadriallohvitserile kuni kümme ööpäeva distsiplinaararesti;

2) nooremohvitserile:

- kuni kümme ööpäeva distsiplinaararesti;

[RT I 2005, 53, 420- jõust. 23.10.2005]

3) vanemohvitserile rahatrahv;

4) kõrgemale ohvitserile noomitus või vali noomitus.

§ 45. Kaitseväe juhataja õigused distsiplinaarkaristuste määramisel

(1) Kaitseväe juhatajal on õigus määrata kõiki käesolevas seaduses sätestatud distsiplinaarkaristusi, välja arvatud ohvitseri auastme alandamine.

(2) Kaitseväe juhataja teeb Vabariigi Presidendile ettepaneku alandada distsiplinaarkaristusena noorem- ja vanemohvitseri auastet ühe auastme võrra.

6. peatükk DISTSIPLIINAARMENETLUS

§ 46. Distsiplinaarmenetluse eesmärk

Distsiplinaarmenetluse eesmärk on distsiplinaarsüüteo kiire ja täielik avastamine, süüdlase ja süüteo põhjuste väljaselgitamine ning distsiplinaarkaristuse õige määramine.

§ 47. Distsiplinaarmenetluse algatamine

(1) Distsiplinaarmenetluse algatab distsiplinaarsüüteo toimepannud kaitsevälase vahetu või otsene ülem.

(2) Edasilükkamatute asjaolude korral, kui distsiplinaarsüütegu on vaja tõkestada, võib distsiplinaarmenetluse algatada struktuuriüksuse korrapidaja.

[RT I 2008, 35, 213- jõust. 01.01.2009]

(3) Enne distsiplinaarkaristuse määramist selgitatakse välja distsiplinaarsüüteo toimepanemise tehioolud.

(4) Distsiplinaarsüüteo süüdistatavale antakse enne karistuse määramist võimalus selgitada oma käitumist.

§ 48. Teenistuslik juurdlus

(1) Teenistuslik juurdlus viiakse läbi, kui:

1) ülem ei tea süüteo toimepanemise tehioolusid;

2)–4)

[kehtetud – RT I 2005, 53, 420- jõust. 23.10.2005]

5) süüteo tehiooludest tulenevalt tuleks süüdlast karistada distsiplinaarrestiga.

[RT I 2005, 53, 420- jõust. 23.10.2005]

(2) Teenistusliku juurdluse läbiviija määrab kaitseväge struktuuriüksuse või väeliigi ülem või tema otsene ülem kahe tööpäeva jooksul pärast distsiplinaarsüüteo toimepanemist või avastamist. Arvestades süüteo raskust ja teisi asjaolusid, võib teenistusliku juurdluse läbiviijaks määrata Sõjaväepolitsei.

[RT I 2008, 35, 213- jõust. 01.01.2009]

(3) [Kehtetu – RT I 2005, 53, 420- jõust. 23.10.2005]

§ 48¹. Ametikohalt kõrvaldamine

Distsiplinaarmenetluse või teenistusliku juurdluse käigus võib kaitseväelase ametikohale määramise õigust omav ülem kõrvaldada kaitseväelase ametikohalt kaitseväeteenistuse seaduses sätestatud alustel.

[RT I 2005, 53, 420- jõust. 23.10.2005]

§ 49. Distsiplinaarkaristuse määramine

(1) Ülem peab distsiplinaarkaristuse määrama õiglaselt ja erapooletult, lähtudes distsiplinaarsüüteo raskusest, teo ajenditest ja selle toimepannud kaitseväelase eelnevast teenistusest.

(2) Distsiplinaarkaristust on keelatud määrata kontrollimata andmete alusel.

(3) Ülemal on õigus esitada oma vahetule ülemale taotlus alluvale karmima distsiplinaarkaristuse kohaldamiseks juhul, kui tema enda distsiplinaarvõim ei võimalda distsiplinaarsüüteo vastava distsiplinaarkaristuse kohaldamist.

(4) Kõrgemalseisev ülem võib oma võimupiirides määrata distsiplinaarkaristuse kaitseväelasele, kes allub temast alamatele ülematele.

(5) Ühe distsiplinaarsüüteo eest ning enam kui ühe samaaegselt toimepandud distsiplinaarsüüteo eest määratakse üks distsiplinaarkaristus, kui seadus ei sätesta teisiti.

(6) Auastme alandamisega üheaegselt võib kohaldada ka madalamale ametikohale viimist.

(7) Distsiplinaarkaristuse määranud ülemal on õigus kergendada karistust selle kandmise ajal.

(8) [Kehtetu – RT I 2005, 53, 420- jõust. 23.10.2005]

(9) Distsiplinaarkaristuse määramisel peab ülem arvesse võtma distsiplinaarsüüteo laadi, süüdlase isikut, süü suurust ning vastutust kergendavaid ja raskendavaid asjaolusid, rahatrahvi või ametipalga vähendamise määramisel ka süüdlase majanduslikku olukorda.

[RT I 2005, 53, 420- jõust. 23.10.2005]

§ 50. Distsiplinaarvastutust kergendavad asjaolud

(1) Distsiplinaarvastutust kergendavad asjaolud on:

1) distsiplinaarsüüteo ülestunnistamine ja puhtsüdamlik kahetsus;

2) distsiplinaarsüüteo toimepanemine tugeva hingelise erutuse mõjul või raskete isiklike või perekondlike asjaolude kokkusattumisel.

(2) Distsiplinaarkaristust määrav ülem võib vastutust kergendavaks lugeda ka muid asjaolusid.

§ 51. Distsiplinaarvastutust raskendavad asjaolud

Distsiplinaarvastutust raskendavad asjaolud on:

1) lubamatu tegevuse jätkamine, hoolimata teiste isikute nõudmisest see lõpetada;

2) distsiplinaarsüütegude korduv toimepanemine;

3) distsiplinaarsüüteo toimepanemine omakasu ajendil;

4) distsiplinaarsüüteo toimepanemine kaitseväelaste grupis;

- 5) distsiplinaarsüteo toimepanemine koos alluvatega;
  - 6) distsiplinaarsüteo toimepanemine joo beseisundis;
  - 7) distsiplinaarsüteoga väeüksuse või allüksuse lahinguvalmiduse kahjustamine.
- [RT I 2008, 35, 213- jõust. 01.01.2009]

§ 52. Distsiplinaarkaristuse määramise ja sellest teatamise tähtajad

(1) Ülem määrab distsiplinaarkaristuse viivituse ta, kuid mitte hiljem kui 30 päeva jooksul, alates distsiplinaarsüteost teadasaamisest. Teenistusliku juurd luse korral määrab ülem karistuse hiljemalt kümnendal päeval pärast temale juurd luskokkuvõtte esitamist. Karistust ei saa määrata hiljem kui ühe aasta jooksul, alates distsiplinaarsüteo toimepanemisest.

(2) Käesoleva paragrahvi lõikes 1 sätestatud tähtaegade hulka ei arvata aega, millal kaitsev äelase teenistussuhte on seaduses sätestatud alustel peatatud ega sama teo suhtes kriminaalmenet luse läbiviimise aega. Distsiplinaarkaristust ei määrata, kui distsiplinaarsüteo toimepanemisest on möödunud kolm aastat.

(3) Ülem teatab määratud distsiplinaarkaristusest kaitsev äelasele avalikult suuliselt või kirjalikult. Karistuse teatavakstegemisel selgitatakse kaitsev äelasele tema distsiplinaarsüteo olemust.

(4) Käskkirjaga määratud karistusest teatatakse kaitsev äelasele kolme ööpäeva jooksul pärast käskkirja registreerimist teenistuskohas. Distsiplinaarkaristus tehakse süüdi olevale isikule teatavaks allkirja vastu. Kui kaitsev äelane ei ole teenistuskohas, teatatakse talle karistusest ühe ööpäeva jooksul pärast teenistuskoha saabumist.

[RT I 2008, 35, 213- jõust. 01.01.2009]

(5) Distsiplinaararesti ja kasarmuaresti (laevaaresti) kohaldamisel teatatakse kaitsev äelasele karistuse määramise põhjus, tutvustatakse kaitsev äelasele tema õigusi ja antakse võimalus teatada karistuse määramisest oma lähedastele.

[RT I 2005, 53, 420- jõust. 23.10.2005]

§ 53. Distsiplinaarkaristuse muutmine

(1) Ülemal ei ole õigust muuta temale alluva ülema poolt seaduslikult määratud distsiplinaarkaristust, kui alluv ülem ei ole ületanud oma võimupiire.

(2) Ülem on kohustatud muutma või tühistama temale alluva ülema määratud distsiplinaarkaristuse, kui alluv ülem on ületanud oma võimupiire või distsiplinaarkaristus on määratud distsiplinaarsüteo eest, mille toimepanemine kaitsev äelase poolt ei ole tõendatud. Distsiplinaarkaristuse muutmise korral määrab ülem uue distsiplinaarkaristuse vastavalt alluva ülema õigustele distsiplinaarkaristuse määramisel.

(3) Käesoleva paragrahvi lõikes 2 nimetatud juhul teatab ülem oma otsusest distsiplinaarkaristuse muutmise kohta karistuse määranud alluvale ülemale ja määrab ebaseadusliku distsiplinaarkaristuse määranud ülemale distsiplinaarkaristuse distsiplinaarvõimu kuritarvitamise ja hoolimatuse eest distsiplinaarsüteo tehio lude kindlakstegemisel ja karistuse määramisel.

[RT I 2005, 53, 420- jõust. 23.10.2005]

§ 54. Distsiplinaarkaristuse täideviimine

(1) Suuliselt või kirjalikult määratud karistus jõustub alates selle teatavakstegemisest kaitsev äelasele.

(2) Kui mõjuval põhjusel ei saa karistust viivitamatult pärast jõustumist täide viia, siis tehakse seda pärast mõjuva põhjuse möödumist, kuid mitte hiljem kui kolmekümne päeva jooksul, alates karistuse määramisest.

(3) Käesoleva paragrahvi lõikes 2 sätestatud tähtaja kulgemine peatub kaitsev äelase välis l ähetuses viibimise ajal või ajaks, millal kaitsev äelase teenistussuhte oli peatatud. Distsiplinaarkaristust ei viida täide, kui distsiplinaarkaristuse täideviimine ei ole alanud ühe aasta jooksul pärast selle määramist. Ülem vastutab karistuse õigeaegse täideviimise eest.

[RT I 2005, 53, 420- jõust. 23.10.2005]

(4) Määratud suuliste ja kirjalike distsiplinaarkaristuste ning nende täideviimise kohta peetakse arvestust teenistuskohades ja Kaitsev äe Peastaabis.

[RT I 2008, 35, 213- jõust. 01.01.2009]

§ 55. Distsiplinaararesti määramisest halduskohtule teatamine

(1) Distsiplinaararesti määramisest teatatakse viivitamata halduskohtule. Distsiplinaararestist halduskohtule teatamine ei peata distsiplinaararesti täideviimist.

(2) Distsiplinaararesti määranud ülem teatab teenistuskoha asukoha järgsele halduskohtule distsiplinaararesti määramisest, lisades:

[RT I 2008, 35, 213- jõust. 01.01.2009]

- 1) kinnitatud ä rakirja käskkirjast kaitsev äelasele distsiplinaararesti määramise kohta;

2) teenistusliku juurdluse ja muud asjasse puutuvad materjalid.

(2¹) Kaitseväelasele distsiplinaar karistuseks määratud distsiplinaararesti seaduslikkuse kontrollimisel otsustab halduskohtunik halduskohtumenetluse seadustiku haldustoiminguks loa andmise sätete järgi kaitseväelase poolt toime pandud teo tehilolusid selgitamata, kas kaitseväelasele on distsiplinaararest määratud seaduslikult, või tunnistab distsiplinaararesti määramise seadusvastaseks. Halduskohtunik kontrollib, kas:

- 1) kaitseväelase poolt toime pandud teo eest võib karistada distsiplinaar karistusega;
- 2) enne distsiplinaararesti määramist oli läbi viidud teenistuslik juurdlus;
- 3) kaitseväelasele on tehtud teatavaks tema õigused ja võimaldatud oma teo kohta selgitusi anda;
- 4) ülem oli pädev kaitseväelasele distsiplinaararesti määrama."

(3) Kui halduskohus tunnistab distsiplinaararesti määramise seadusvastaseks, vabastatakse distsiplinaararestiga karistatud kaitseväelane viivitamata distsiplinaararesti kandmisest, teatades sellest kohe halduskohtule ja kaitseväe peainspektorile, ning hüvitatakse kahju riigi poolt isikule alusetult vabaduse võtmisega tekitatud kahju hüvitamise seaduses sätestatud korras.

[RT I 2006, 31, 235- jõust. 01.09.2006]

§ 56. Distsiplinaar karistuse kustumine ja kustutamine

(1) Distsiplinaar karistus kustub, kui kaitseväelasele ei ole ühe aastajooksul, arvates karistuse määramise päevast, määratud uut distsiplinaar karistust.

(2) Karistatud kaitseväelase püüdliku ja kohusetundliku teenistuse korral võib temale karistuse määranud ülem selle kustutada ennetähtaegselt.

(3) Kaitseväe Ühendatud Õppeasutuste lõpetamisel kustutatakse kaitseväelasele õppeasutuses õppimise ajal määratud distsiplinaar karistused.

[RT I 2010, 7, 29- jõust. 01.08.2010]

7. peatükk KAEBUSED JA DISTSIPLINAAR KARISTUSE VAIDLUSTAMINE

§ 57. Kaebuse esitamine

(1) Kaitseväelasel on õigus enda nimel esitada kirjalik kaebus distsiplinaar karistuse määranud ülema vahetule ülemale.

(2) Kaebuse võib esitada kümne päeva jooksul, alates distsiplinaar karistuse teatavakstegemise päevast. Kui kaitseväelane ei saa selle aja jooksul mõjuval põhjusel kaebust esitada, on tal õigus esitada kaebus kümne päeva jooksul, alates mõjuva põhjuse äralangemisest.

(3) Kaebuse esitamine ei peata määratud distsiplinaar karistuse täideviimist.

[RT I 2005, 53, 420- jõust. 23.10.2005]

§ 58. Kaebuse läbivaatamine

(1) Kaebuse saanud ülem on kohustatud selle läbi vaatama ja teatama tehtud otsusest kaebuse esitajale kolmekümne päeva jooksul, alates kaebuse esitamisest.

(2) Kui kaitseväelane ei ole saanud oma kaebusele vastust ettenähtud aja jooksul, on tal õigus esitada kaebus kõrgemalseisvale ülemale.

(3) Kaebuse saanud ülem langetab otsuse kaebuse rahuldamise ja distsiplinaar karistuse muutmise kohta käesoleva seaduse §-s 53 sätestatu kohaselt.

[RT I 2005, 53, 420- jõust. 23.10.2005]

§ 59. Distsiplinaar karistuse vaidlustamine kohtus

(1) Kaitseväelasel on õigus temale määratud distsiplinaar karistuse vaidlustamiseks pöörduda halduskohtusse kolmekümne päeva jooksul, alates distsiplinaar karistuse teatavakstegemise päevast.

(2) Kaitseväelase pöördumine kohtusse temale määratud distsiplinaar karistuse vaidlustamiseks ei peata määratud distsiplinaar karistuse täideviimist.

8. peatükk

KAITSEVÄE DISTSIPLINAARSEADUSE RAKENDAMINE SÕJAAJAL

§ 60. Kaitseväge distsiplinaarseaduse kehtivus ja kaitsevälase vastutus sõjaajal

(1) Sõjaajal kehtib käesolev seadus niivõrd, kuivõrd ta on rakendatav sõjaaja tingimustes ja ei ole vastuolus sõjaajal kehtivate riigikaitseliste õigusaktidega.

(2) Sõjaseisukorra ja mobilisatsiooni väljakuulutamisest alates kehtib kaitsevälase suhtes kõrgendatud distsiplinaarvastutus, mis seisneb kaitsevälasele antud lisakohustustes, õigusaktidega kehtestatud ja käesolevas peatükis sätestatud piirangutes ning laiema distsiplinaarvõimu kasutamises vastavalt kaitsevälase ametikohale.

§ 61. Distsiplinaarvõimu laienemine

Sõjaseisukorra väljakuulutamisest alates kehtib:

- 1) distsiplinaarvõimu laienemine ühe ametikoha astme võrra;
- 2) eriülesandel tegutseva või eriülesandega lähetatud väeüksuse või allüksuse ülema distsiplinaarvõimu laienemine kahe ametikoha astme võrra.

[RT I 2008, 35, 213- jõust. 01.01.2009]

§ 62. Distsiplinaarkaristuste kohaldamine sõjaajal

(1) Käesolevas seaduses sätestatud distsiplinaarkaristusi kohaldatakse sõjaseisukorra ja mobilisatsiooni ajal käesolevas peatükis sätestatud erisustega.

(2) Ülem on kohustatud vastava distsiplinaarmenetluse läbi viima kiirendatud korras.

(3) Distsiplinaararesti kohaldamisel, kui arestimaja kasutamine olukorrast olenevalt ei ole võimalik või otstarbekohane, on lubatud kasutada karistuse täideviimiseks väeüksuse paiknemise kohas olevaid arestimaja põhinõuetele vastavaid ruume (ruumi). Piirata ei tohi karistatu õise puhkuse ja ruumi päevase valgustuse tingimusi ning toitlustamise korda. Ruumi õhutemperatuur ja -niiskus peavad ligilähedaselt vastama sisemäärustikus ettenähtud nõuetele.

[RT I 2008, 35, 213- jõust. 01.01.2009]

(4) Distsiplinaararestiga karistatud kaitsevälaste kinnipidamine toimub sõjaajal vahi all.

(5) Peale käesoleva seaduse §-s 34 nimetatud ülemate ja siseteenistuse ülesandeid täitvate isikute on sõjaajal distsiplinaarkinnipidamise kohaldamise õigus ohvitseril talle teenistuskorras mittealluvate kaitsevälaste suhtes:

1) nooremohvitseril alates rühmaülema ametikohale vastavast auastmest - sõdurite, madruste ja allohvitseride suhtes kuni rühmavanemani;

2) vanemohvitseril:

- allohvitseride suhtes kuni kompaniiveebliini;

- nooremohvitseride suhtes kuni leitnandini;

3) kõrgemal ohvitseril nooremohvitseride suhtes.

(6) Distsiplinaararestist või distsiplinaarkinnipidamiselt omavoliline lahkumine loetakse sõjaajal vahi alt põgenemiseks.

§ 63. Kaitseväge juhataja õigused sõjaajal

Lisaks käesoleva seaduse §-s 45 sätestatule on kaitseväge juhatajal sõjaajal Vabariigi Presidendi volitusel õigus alandada noorem- ja vanemohvitseri auastet ühe auastme võrra.

[RT I, 08.07.2011, 8- jõust. 22.07.2011]

§ 64. Distsiplinaarkaristuse kustumine ja kustutamine sõjaajal

(1) Sõjaajal distsiplinaarkaristus kustub, kui kaitsevälane ei ole pärast karistuse määramist kolme kuu jooksul toime pannud uut distsiplinaarsüütegu.

(2) Ülemal on õigus kustutada distsiplinaarkaristus ennetähtaegselt käesoleva seaduse § 56 lõikes 2 nimetatud tingimustel.

§ 65. Kaebuste esitamine ja lahendamine sõjaajal

(1) Distsiplinaarkaristuse peale kaebuste esitamine sõjaajal väeüksuse või allüksuse lahinguülesande või ülema poolt antud muu ülesande täitmise või selleks ettevalmistamise ajal ei ole lubatud.

[RT I 2008, 35, 213- jõust. 01.01.2009]

(2) Distsiplinaarkaristuse peale sõjaajal kaebuse saanud ülem on kohustatud selle läbi vaatama ja lahendama viivitamatult või mõjuva põhjuse ilmnemisel kolme ööpäeva jooksul.

(3) Ülemal on õigus jätta kaebus lahendamata, kui ta peab kaebust sõjalist olukorda arvestades mitteoluliseks. Nimetatud juhul on ülem kohustatud andma alluvale vastava selgituse.

(4) Alluva kaebuse lahendamata jätmise korral on ülem kohustatud sellest ette kandma oma vahetule ülemale.

9. peatükk **LÕPPSÄTTED**

§ 66. Kaitseväge distsiplinaarmäärustiku kehtestamine

Teenistusliku juurdluse ja distsiplinaarmenetluse läbiviimise, distsiplinaarkaristuste täideviimise, kustutamise, kustumise ja distsiplinaarkaristuste peale kaebuste esitamise ja läbivaatamise täpsem kord ning distsiplinaarkaristuste ja kaebuste arvestuse kord kehtestatakse kaitseväge distsiplinaarmäärustikuga, mille kinnitab [Vabariigi Valitsus](#).

§ 67. Enne käesoleva seaduse jõustumist määratud distsiplinaarkaristus

(1) Enne käesoleva seaduse jõustumist määratud distsiplinaarkaristus on kehtiv pärast käesoleva seaduse jõustumist ja kustub käesoleva seaduse §-s 56 sätestatud korras.

(2) Enne käesoleva seaduse jõustumist määratud karistuse võib vaidlustada kohtus käesoleva seaduse §-s 59 sätestatud korras.

§ 68. –§ 69.[Käesolevast tekstist välja jäetud.]

§ 70. Seaduse jõustumine

Käesolev seadus jõustub 1998. aasta 1. jaanuaril.